

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	23.4.	2021	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/21-10		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Klub poslanika „Crno na bijelo“

Podgorica,

23. april 2021.godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
n/r PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE

Saglasno članu 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, obavještavamo Vas da će pitanje predsjedniku Vlade, gospodinu Zdravku Krivokapiću u ime Kluba poslanika “Crno na bijelo” na Trećoj posebnoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2021.godini koja je zakazana za 28. april 2021.godine postaviti ovlašćena predstavica, poslanica Božena Jelušić.

Miloš Konatar

PREDSJEDNIK KLUBA POSLANIKA CRNO NA BIJELO

KLUB POSLANIKA CRNO NA BIJELO

Kancelarija br.28/ tel/fax +382 20 404 574

Klub poslanika „Crno na bijelo“

Podgorica,

23. april 2021.godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
n/r PREDsjedNIKU SKUPŠTINE

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, predsjedniku Vlade Crne Gore gospodinu Zdravku Krivokapiću, postavljam sljedeće pitanje:

Poštovani predsjedniče Vlade,

Kada će i da li je Vlada inicirala izmjene uredbi i drugih akata u skladu sa nadležnostima, kojima se uređuju nadoknade i ostale privilegije funkcionera i koje značajno opterećuju javne finansije, a čijim bi se ograničavanjem ili ukidanjem omogućila pravednija raspodjela tereta krize na sve građane?

OBRAZLOŽENJE:

Jedan od rijetkih sigurnih poslodavaca u Crnoj Gori opustošenoj ekonomskom krizom, dodatno osnaženom uticajem COVID19, jeste država, a u njoj su posebno povlašćeni funkcioneri i njihova razna dodatna primanja, zbog čega oni nisu ni osjetili teret krize.

Funkcionerske naknade i ostale prinadležnosti su u velikom procentu formirane na osnovu Vladinih uredbi. Nakon smjene vlasti i obećanja građanima da će doći do promjene, a ne samo do smjene vlasti, smatram da je Vlada u obavezi da mijenja takve uredbi i da sama inicira promjene određenih zakona, te da omogući vraćanje novca u budžet kako bi bio na raspolaganju nasušnih potreba svih građanima.

Neposredno smo svjedočili enormnom odlivanju novca svih građana na stanove funkcionera, koji se sada pozivaju na zakonitost sticanja istih, upravo na osnovu raznih Vladinih uredbi. Smatram da Vlada treba smjesta da preduzme mjere da se ovakva praksa smjesta prekine i nađe rješenja koja bi na jednoj strani štitila budžet a na drugoj ostavila prostor za podsticanje kreativnih potencijala (naučnika i ljekara koji donose dobrobit ukupnoj zajednici).

Vlada bi svakako morala inicirati i izmjene Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, posebno čl. 36 koji glasi: „ Lice iz člana 22 stav 1 i člana 23 st. 1 i 2 iz Grupe poslova A, B i C ovog zakona koje je profesionalno obavljalo funkciju (u daljem tekstu: korisnik) ima pravo da nakon prestanka funkcije jednu godinu prima naknadu u visini zarade koju je primao u posljednjem mjesecu prije prestanka funkcije, uz odgovarajuće usklađivanje. Naknada iz stava 1 ovog člana ostvaruje se na lični zahtjev korisnika, koji se podnosi najkasnije 30 dana od dana prestanka vršenja funkcije.

Pravo iz stava 1 ovog člana prestaje prije utvrđenog roka, ako korisnik:

- 1) zasnuje radni odnos;*
- 2) bude izabran, imenovan ili postavljen na drugu funkciju na osnovu koje ostvaruje zaradu;*
- 3) ostvari pravo na penziju;*
- 4) to zatraži.*

Pravo iz stava 1 ovog člana može se produžiti za još godinu dana, ako u tom periodu njegov korisnik stiče pravo na penziju. Rješenje o ostvarivanju prava iz st. 1 i 4 ovog člana, donosi radno tijelo organa koje ga je izabralo, imenovalo ili postavilo.“

Koliko lica u javnoj upravi prima naknadu i koliko ona iznosi na godišnjem nivou?

Lično, smatram ovu odredbu diskriminatorskom u odnosu na sve zaposlene u državi, kojima iz bilo kog razloga prestaje rad.

Potrebno je da građani znaju šta je Vlada preduzela da se licima koja primaju više od tri prosječne zarade na nivou organa (predsjednika i članova organa upravljanja u pravnom licu u javnom sektoru, kao i članovima i predsjednicima savjeta, čl.30 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru) smanji zarada i tako obezbijede sredstva za druge potrebe.

Pošto se dosta govorio o prodaji dva Majbaha, pitanje je koliko je službenih putničkih vozila u svojini države Crne Gore, a koja su raspoređena državnim organima; šta je Vlada uradila do sada po pitanju restrikcije u korišćenju službenih vozila (jer po čl. 15c Uredbe o uslovima i načinu orišćenja prevoznih sredstava u svojini Crne Gore organi mogu da koriste vozila u broju određenom aktom Vlade Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 021/10 od 23.04.2010, 057/11 od 30.11.2011, 063/12 od 21.12.2012, 017/13 od 05.04.2013, 019/13 od 19.04.2013, 011/15 od 12.03.2015); koliko ima vozila nabavne vrijednosti preko 40.000 eura, a

koja koriste lica koja nisu obuhvaćena čl. 15 Uredbe i ko ih sve koristi; da li je i koliko vozila do sada prodato.

Vladinim uredbama, posebno Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru ("*Službeni list Crne Gore*", br. 040/16 od 30.06.2016, 028/18 od 27.04.2018, 108/20 od 06.11.2020), uređuju se druge brojne privilegije, za koje obični građani plaćaju iz sopstvenog džepa. Tu su dnevnice, odvojeni život, gorivo, naknadu za korišćenje sopstvenog automobila, plaćeni stan, telefonski računi...

Isti zahtjev ću svakako uputiti i Predsjedniku Parlamenta, uvjeren da se troškovi rada Skupštine mogu takođe mogu redukovati.

Nakon istorijske smjene tridesetogodišnje vlasti, kako se u ovoj Skupštini često ističe, potreban je istorijski rez primanja i privilegija funkcionera, kako bi se u ovoj zemlji počeo uspostaljati ljestvica vrijednosti koja će obezbijediti njegov održivi i inkluzivni razvoj.

Svaki funkcioner mora ličnim primjerom i spremnošću da radi u korist države i građana, a ne da reprodukuje sistem u kome politika i funkcija postaju jedini pokretač djelovanja pojedinaca, stvarajući društvo koje ne može biti održivo.

Kada se ovakva praksa „spusti“ do nivoa lokalnih samouprava i njihovih praksi, nadoknada i privilegija, postaju jasne razmjere neproaktivnog trošenja koje samo osnažuju nejednakost i vrlo ozbiljan gini indeks u našem društvu

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

 mr Božena Jelušić

Klub poslanika "Crno na bijelo"

PRIMLJENO:	28.04. 2021. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/21-10/2
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Podgorica, 28.04.2021.godine

Poštovani predsjedniče,

Dostavljam Vam odgovor na pitanje **Kluba poslanika Crno na bijelo**:

Cijenjena poslanice Jelušić,

Uz zahvalnost na dostavljenom pitanju, u nastavku teksta (izlaganja) osvrnuću se na svaki segment Vašeg odgovora.

Vlada bi morala inicirati izmjene Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, posebno člana 36.

Članom 36 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru propisano je da:

„Lice iz člana 22 stav 1 i člana 23 st. 1 i 2 iz Grupe poslova A, B i C ovog zakona koje je profesionalno obavljalo funkciju (u daljem tekstu: korisnik) ima pravo da nakon prestanka funkcije jednu godinu prima naknadu u visini zarade koju je primao u posljednjem mjesecu prije prestanka funkcije, uz odgovarajuće usklađivanje.”

Lica iz Grupe poslova A, B i C, zaposlena su na određeno vrijeme, shodno važećim zakonskim propisima. Takođe, navedenim članom pravo na naknadu uslovljeno je na način da se jedino može iskoristiti ako u roku od 30 dana korisnik ne zasnjuje radni odnos, ne bude izabran, imenovan ili postavljen na drugu funkciju na osnovu koje ostvaruje zaradu ili ne ostvari pravo na penziju. Nadalje, članom 15 Zakona o sprječavanju korupciju ("Službeni list Crne Gore", br. 53/14) propisano je da: „Javni funkcioner ne može, u periodu od dvije godine po prestanku javne funkcije, da:

- 1) pred organom vlasti u kojem je vršio javnu funkciju nastupa kao predstavnik ili punomoćnik pravnog lica, preduzetnika ili međunarodne ili druge organizacije koje sa tim organom vlasti imaju ili uspostavljaju ugovorni, odnosno poslovni odnos;
- 2) zasnjuje radni odnos, odnosno uspostavi poslovnu saradnju sa pravnim licem, preduzetnikom ili međunarodnom ili drugom organizacijom koji, na osnovu odluke organa vlasti u kojem je javni funkcioner obavljao funkciju, ostvaruju korist;
- 3) zastupa pravno ili fizičko lice pred organom vlasti u kojem je vršio javnu funkciju u predmetu u kojem je kao javni funkcioner učestvovao u donošenju odluke;
- 4) obavlja poslove upravljanja ili revizije u pravnom licu u kojem su, najmanje jednu godinu prije prestanka javne funkcije, njegove dužnosti bile povezane sa supervizorskim ili kontrolnim poslovima;
- 5) stupi u ugovorni odnos ili drugi oblik poslovne saradnje sa organom vlasti u kojem je vršio javnu funkciju;

- 6) upotrijebi, radi sticanja koristi za sebe ili drugog ili radi nanošenja štete drugom, znanja i obavještenja do kojih je došao u vršenju javne funkcije, osim ako su ta znanja i obavještenja dostupna javnosti.

Imajući u vidu da i navedeni zakonski propisi na različite načine regulišu radno pravni status lica iz Grupe poslova A, B i C, kao i ograničene mogućnosti zapošljavanja navedenih lica, izmjene predmetnih odredbi oba zakona potrebno je posmatrati istovremeno, i formulirati na adekvatan način kako bi se obezbijedio zadovoljavajući kvalitet i efikasnost rada javnih funkcionera.

Pored toga, u vidu treba imati da se radi o najodgovornijim pozicijama u državnom aparatu, koje iziskuju visok stepen kompetencija funkcionera, te da je kadrovska baza u Crnoj Gori, kao maloj državi, vrlo ograničena. Iz mog dosadašnjeg iskustva na čelu Vlade, mogu da zaključim da je neophodno da imamo stimulativan sistem za potencijalne kandidate, koji će im omogućiti minimalni nivo ekonomske sigurnosti po napuštanju funkcija. Kao primjer ću vam ukazati na činjenicu da je veliki broj javnih funkcionera u aktuelnoj Vladi, radi svog angažovanja u okviru poslova iz Grupe A, B i C, prethodno morao da napusti značajno bolje plaćena radna mjesta u privatnim kompanijama, advokaturi i sl. Sa aspekta pravičnosti, navešću i da veliki broj funkcionera bivše Vlade, kojima je u međuvremenu prestao mandat, ostvaruje ovo zakonsko pravo, pa bi bilo neopravdano da oni koji su ih naslijedili na funkcijama budu dovedeni u nepovoljniji položaj.

Koliko lica u javnoj upravi prima naknadu i koliko ona iznosi na godišnjem nivou?

Prema podacima iz obračuna zarada Ministarstva finansija i socijalnog staranja, iz marta 2021. godine, 137 lica prima naknadu po prestanku funkcije, i taj izdatak na mjesečnom nivou iznosi 181.313,32€ neto, odnosno 293.619,34€ bruto (uračunavajući doprinose).

Napominjem da Ministarstvo finansija i socijalnog staranja ne obračunava zarade zaposlenih u Ministarstvu unutrašnjih poslova, Ministarstvu odbrane, Uprave policije, Uprave za izvršenje krivičnih sankcija, Agencije za nacionalnu bezbjednost, Zavodu za zapošljavanje Crne Gore, Fondu PIO, Fondu rada, prosvjete i zdravstva.

Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, uređuju se druge brojne privilegije, za koje obični građani plaćaju iz sopstvenog džepa (dnevnice, odvojen život, gorivo, naknada za korišćenje sopstvenog automobila, plaćeni stan, telefonski računi...)

Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru propisana je naknada troškova nastalih u vezi sa radom: dnevnice za službeno putovanje u zemlji i inostranstvu; korišćenje sopstvenog automobila u službene svrhe; odvojeni život od porodice i naknada za rad na terenu.

Opštim kolektivnim ugovorom, koji se na osnovu Zakona o radu zaključuje za teritoriju Crne Gore i primjenjuje se na sve zaposlene i poslodavce, propisano je da:

“Poslodavac zaposlenom nadoknađuje povećane troškove koji su u funkciji izvršenja poslova, ako to na drugi način nije obezbijedeno, i to:

- 1) dnevnicu za službeno putovanje u zemlji u visini od 20% obračunske vrijednosti koeficijenta u skladu sa članom 18 ovog kolektivnog ugovora, s tim što se putni troškovi i troškovi noćenja u hotelu sa četiri ili više zvjezdica priznaju po prethodnom odobrenju poslodavca;

- 2) dnevnicu za službeno putovanje u inostranstvo u iznosu i na način propisan od nadležnog organa državne uprave;
- 3) naknadu troškova u visini od 25% cijene litra benzina, po pređenom kilometru ukoliko zaposleni, uz saglasnost poslodavca, koristi privatni automobil u službene svrhe”.

Shodno navedenom, predmetni akt je sistemskog karaktera i primjenjuje se na zaposlene na cijeloj teritoriji Crne Gore, a ne samo na zaposlene u javnom sektoru, kojima se nadoknađuju povećani troškovi koji su u funkciji izvršenja poslova.

Vlada Crne Gore, poštujući socijalni dijalog u vezi sa Opštim kolektivnim ugovorom, doći će do najboljeg rješenja, a u saradnji sa socijalnim partnerima. Socijalni dijalog posebno je bitan u uslovima ekonomske krize izazvane epidemijom virusa COVID-19.

Svakako, smatram da i u okviru navedenog akta postoji prostor da se naslijedena, zaista velika potrošnja dodatno smanji, uz istovremeno obezbijedivanje efikasnosti rada državnih organa. S tim u vezi, upravo u cilju dalje konsolidacije javne potrošnje, Predlogom budžeta za 2021. godinu, u odnosu na budžet 2020. koji je Skupština usvojila u decembru 2019. godine, kao i u odnosu na rebalans 2020. godine, izvršeno je umanjeње potrošnje na budžetskim pozicijama kao što su službena putovanja, komunikacione usluge, usluge prevoza i sl.

Brojni, višemjesečni naponi i insistiranje Vlade Crne Gore i Ministarstva finansija i socijalnog staranja doprinijeće da Uprava za katastar i državnu imovinu sačini detaljan spisak imovine u državnom vlasništvu. To je projekat na čiju realizaciju građani Crne Gore čekaju već skoro deceniju, a ova Vlada je odlučna u svojoj namjeri da se ovo pitanje što prije riješi. Pošto sadašnja Uprava za katastar i državnu imovinu nije zatekla podatke o broju službenih vozila, od kojih mnoga imaju nabavnu vrijednosti od preko 40 hiljada eura, od državnih organa iz člana 2 Uredbe o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u svojini Crne Gore zatraženi su navedeni podaci, koji će Vam biti naknadno dostavljeni.

Ono što treba posebno naglasiti da je u pitanju sistemski problem i propust prethodne Vlade. Naime, ne samo da ne postoji spisak i nije vođena evidencija službenih vozila državnih organa, već, vjerovali ili ne, ne postoji niti je vođena zvanična evidencija nepokretnosti u vlasništvu države Crne Gore, niti korisnika tih nepokretnosti.

Ova Vlada odlučna je u namjeri da se kako u finansije, tako i u vlasništvo svih pokretnih i nepokretnih stvari države uvede u red, pa se rješenju ovog problema pristupilo odmah po saznanju za iste. Sistemski pristup rješavanju navedenog podrazumjeva više koraka: izradu adekvatnog softverskog sistema evidencije pokretne i nepokretne imovine Crne Gore, utvrđivanje vlasništva, popis te imovine, utvrđivanje stanja, te redovno (real time) ažuriranje ove evidencije. Nakon imenovanja v.d. direktora Uprave, promptno se počelo sa aktivnostima, te je trenutno u toku kako izrada softverskog rješenja za evidenciju, tako i prikupljanje i dostavljanje podataka o navedenoj imovini.

Takođe, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja će narednih dana formirati radni tim koji će pripremiti Predlog izmjena i dopuna Uredbe o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u svojini Crne Gore, a sve u cilju racionalizacije i restrikcije u korišćenju službenih vozila.

S uvažavanjem,

Predsjednik Vlade Crne Gore

Prof. dr Zdravko Krivokapić

